

Offentlige finanser og finanspolitik

De offentlige finanser i Danmark er sunde, med lav gæld, finansiell nettoformue og offentlige overskud. I 2023 var der et overskud på den faktiske offentlige saldo på 3,3 pct. af BNP. Der skønnes også overskud på den offentlige saldo i perioden 2024-2026.

Overskuddene på den faktiske offentlige saldo afspejler dels en gunstig konjunktursituation og andre midlertidige forhold, og dels, at der skønnes strukturelle overskud i 2023-2026. Det strukturelle overskud skønnes at aftage i prognoseårene. Det skal ses i sammenhæng med, at finanspolitikken er planlagt ud fra en aftagende profil frem mod det mellemfristede saldomål på -0,5 pct. af BNP i 2030.

Finanspolitikken er blandt andet tilrettelagt under hensyn til kapacitetspresset på kort sigt. Aktuelt skønnes dansk økonomi at befinde sig i en moderat højkonjunktur. Finans- og strukturpolitikken, målt med udgangspunkt i 2019, bidrager samlet set til at dæmpe kapacitetspresset, målt ved den *flerårige finanseffekt*, og i prognoseperioden skønnes presset at aftage yderligere, ligesom inflationen forventes at forblive omkring 2 pct. Det betyder, at finanspolitikken kan lempes fra det nuværende stramme niveau, hvilket understøtter en blød landing, og samtidig giver rum til at håndtere vigtige samfundsprioriteter. Lempelsen indebærer en positiv *ét-årig finanseffekt* i 2025 og 2026.

I hele prognoseperioden er der udsigt til en positiv finansiell offentlig nettoformue, ligesom ØMU-gælden holder betydelig afstand til EU's grænse på 60 pct. af BNP.

Tabel 1 Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2023	2024	2025	2026
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,4	1,3	0,6	0,4
Faktisk saldo, pct. af BNP	3,3	2,9	1,6	1,3
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	-0,2	2,6	3,0	0,5
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	-0,8	-1,0	-0,5	-0,3
Ét-årig finanseffekt, pct.-point ³⁾	-1,2	-0,2	0,5	0,2
Outputgab, pct. ⁴⁾	1,6	1,4	1,0	0,9
Beskæftigelsesgab, pct. ⁴⁾	2,3	2,0	1,7	1,4
ØMU-gæld, pct. af BNP	33,6	31,1	30,0	29,9
Offentlig finansiell nettoformue, pct. af BNP	20,5	23,2	24,7	26,0

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og outputmetoden. For 2023 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

2) Den flerårige finanseffekt er et mål for, hvor meget ændringer i finans- og strukturpolitikken påvirker outputgabets (niveau-effekt i forhold til 2019).

3) Den ét-årige finanseffekt er et mål for, hvor meget den planlagte finans- og strukturpolitik bidrager til ændringer i outputgabets i et givent år.

4) Beregnede mål for, hvor meget produktionen og beskæftigelsen afviger fra de strukturelle niveauer. Når gabene er positive, indikerer det, at der er knappe ressourcer i økonomien i forhold til en normal konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.